Arbeidsutvalgets forslag til: Eiermelding for NTE

Gjennom langsiktig eierskap, regional verdiskaping og robust infrastruktur bygger vi morgendagens samfunn

Versjon 1.0

Innhold

1. Sammen bygger vi morgendagens samfunn 3

2. Innledning 4

3. Eiernes ambisjon og overordnede mål 4

4. Formål, virkeområde og styringsgrunnlag 5

5. NTEs rolle og forretningsområder 5

6. Samfunnsoppdraget 6

7. Rammevilkår, utviklingstrekk og strategier 7

7.1 Sentrale utviklingstrekk 7

7.2 Strategiske hovedføringer 8

7.3 Rammer for videre vekst 8

8. Eierstyring, beslutningsarenaer og rapportering 9

8.1 Tydelig rolle- og ansvarsdeling 9

8.2 Selskapet skal ha et kompetent og dyktig styre 9

8.3 Klare prinsipper for eierstyring 9

8.4 Selskapet skal følge anbefalingene gitt av NUES 10

8.5 Organene for den praktiske utøvelsen av eierstyringen i NTE 10

8.6 Rapportering, eierdialog og oppfølging 11

9. Verdiskaping, utbytte og mål 12

9.1 Finansielle hovedmål 12

9.2 Prinsipper for utbytte og kapitaldisponering 12

9.3 Modell for ordinært utbytte 12

9.4 Anvendelse av utbyttet i kommunene 13

9.5 Eierkommunenes forventninger til selskapet 14

10. Oppfølging, revisjon og rapportering 15

11. Avslutning 15

Eiermeldingen

Eiermeldingen klargjør eierkommunenes overordnete formål med eierskapet i NTE-konsernet. Dokumentets eiersignaler er førende for konsernets strategiske valg og videre utvikling. Meldingen peker videre på enkelte overordnete utviklingstrekk som påvirker NTEs utviklingsmuligheter. Meldingen gir også faktainformasjon om NTE-konsernet og presenterer avslutningsvis eiernes organ for utøvelse av eierskapet.

1. Sammen bygger vi morgendagens samfunn

1. januar 2018 ble eierskapet til NTE overført fra Nord-Trøndelag fylkeskommune til kommunene i Nord-Trøndelag. Rammen for overdragelsen ble regulert i en egen aksjeoverdragelsesavtale (transaksjonsavtale) mellom fylkeskommunen og de nye eierkommunene.

I forbindelse med overtakelsen ble det utarbeidet en eiermelding som har vært retningsgivende for eierutøvelsen og utviklingsvalgene i NTE i årene etter aksjeoverdragelsen. Endringer i geopolitikk, marked, regulering og teknologi, samt betydelige strukturelle endringer i verdikjedene NTE opererer i, danner grunnlaget for en ny eiermelding. Meldingen skal vise vei for eierstyringen og de strategiske retningsvalgene for NTE.

Arbeidsutvalget har, på vegne av eierne i NTE, fått i oppdrag å utarbeide og foreslå en ny eiermelding for selskapet. Arbeidet er gjennomført i en prosess der dialog med og involvering av eierne har vært sentralt. Resultatet er en eiermelding som søker å balansere behovet for videre vekst og utvikling i selskapet med behovet for rimelig avkastning på eiernes aksjer. Eiermeldingen vedtas av generalforsamlingen i selskapet.

Det er en sterk kopling mellom NTE som selskap og kommunene som eiere. I denne koplingen ivaretar kommunene både en myndighetsrolle, en kunderolle og en funksjonell samarbeidsrolle i tillegg til selve eierrollen. Eiermeldingen tar utgangspunkt i at dette skal bidra til at eierne og NTE sammen skal bygge morgendagens samfunn.

Morgendagens samfunn vil, i langt større grad enn i dag, være opptatt av beredskap og sikkerhet innenfor samfunnskritiske sektorer. NTE og selskapets eiere er sammen sentrale aktører i dette bildet. Eiermeldingen har derfor beredskap og sikkerhet som et viktig tema med klare forventninger.

NTE har gjennom sin kjernevirksomhet innen samfunnskritisk infrastruktur og størrelse en viktig samfunnsrolle både nasjonalt, regionalt og spesielt lokalt. Eiermeldingen skal legge rammer for NTE som bidrar til at denne rollen blir styrket i årene som kommer.

Eiermeldingen skal bidra til at eierne koordinerer og samordner eierskapet slik at eiere og selskap i fellesskap kan utvikle konkurransekraft og vekst i regionen. Meldingen skal gi føringer for hvordan dette fellesskapet skal bidra til å bygge og sikre samfunnskritisk infrastruktur.

Arbeidsutvalget for NTE-eierne
Eli Arnstad, Amund Hellesø, Elisabeth Vollmo Bjørhusdal, Unn-Elisabeth Tronstad Kristiansen, Knut Snorre Sandnes og Gjøran Sandvik.

2. Innledning

Dagens eiermelding fra november 2017 bærer preg av behovet for å sikre og styrke kapitalgrunnlaget i NTE-konsernet som en viktig plattform for videre vekst og utvikling – også etter at eierskapet ble overført fra Nord-Trøndelag fylkeskommune til dagens eierkommuner 1. januar 2018.

Eiermeldingen er eierkommunenes felles styringsdokument for NTE og fastsetter strategisk retning, mål, prinsipper og forventninger. Eiermeldingen erstatter foreliggende eiermelding fra november 2017.

Eiermeldingen skal bidra til en langsiktig, samordnet og profesjonell eierutøvelse samt danne grunnlaget for dialogen mellom eierne, styret og selskapets ledelse.

Dokumentet skal gi eierne, styret og selskapet et felles grunnlag for å ivareta NTEs samfunnsrolle, sikre langsiktig verdiskaping og følge opp selskapets videre utvikling på en tydelig og ansvarlig måte. Sammen med aksjeloven, selskapets vedtekter, overdragelsesavtalen, aksjonæravtalen, retningslinjer for eiermøtet, instruks for arbeidsutvalget og retningslinjer for valgkomiteen danner eiermeldingen grunnlaget for den praktiske utøvelsen av eierstyringen i NTE.

Den nye eiermeldingen skal etablere en tydeligere balanse mellom behovet for kapitaloppbygging til videre vekst og utvikling av NTE og eierkommunenes krav til avkastning på sine aksjer. Prioritering av lønnsom utvikling, god markeds-, teknologi- og regelverksforståelse, effektiv risikostyring og et kontrollert forhold mellom kontantstrøm og gjeldsforpliktelser, skal gi grunnlag for en mer forutsigbar utbytteprofil i kommende eiermeldingsperiode.

NTE er et forretningsdrevet og konkurranseutsatt konsern. Eierkommunene ønsker å videreutvikle NTE som et regionalt forankret, finansielt sterkt og samfunnsbyggende fornybar- og telekomkonsern, med tydelige rammer for eierskap, verdiskaping, beredskap og grønn omstilling.

I NTEs drøyt 100 år som samfunnsbygger har selskapet gjennomført store strukturelle og operative endringsprosesser for å sikre og styrke sin posisjon. Det er ingen grunn til å anta at behovet for endringer i posisjon, struktur og drift vil bli mindre i den kommende eiermeldingsperioden. Eiermeldingen må derfor gi selskapet nødvendig fleksibilitet til å møte slike endringsbehov proaktivt.

Eiermeldingen omhandler eiernes ambisjoner og overordnede mål, meldingens virkeområde og styringsgrunnlag, NTE-konsernets virksomheter, sentrale utviklingstrekk som vil påvirke selskapet framover samt de strategiske retningene dette gir for selskapet. Videre fastsetter eiermeldingen rammene for eierstyringen i selskapet og prinsippene for beregning av utbyttenivå.

3. Eiernes ambisjon og overordnede mål

Eierkommunene ønsker å videreføre og videreutvikle NTE som et regionalt forankret energi- og telekomkonsern med en tydelig samfunnsbyggende rolle og hovedkontor i Steinkjer. NTE er det største energikonsernet nord for Dovre. Eierne ønsker å ivareta og styrke denne posisjonen.

Eierskapet skal utøves langsiktig, forutsigbart og profesjonelt og bidra til verdiskaping for eierne, kundene og samfunnet.

NTE skal særlig være en pådriver for grønn omstilling og samtidig sikre robuste energi- og telekominfrastrukturer med høy beredskap og sikkerhet. Selskapet skal bidra til regional utvikling gjennom egne arbeidsplasser, kompetanse og investeringer som styrker den langsiktige konkurransekraften i regionen.

For å sikre rollen som viktig samfunnsbygger og infrastruktureier er NTE avhengig av høy tillit og et godt omdømme i regionen. Eierne har klare forventninger til at styret og administrasjonen i selskapet arbeider målrettet med selskapets etiske retningslinjer, omdømme, kundetilfredshet, interessenthåndtering og bærekraft for å sikre og styrke samfunnets tillit til konsernet.

Riktig kompetanse er avgjørende for å lykkes. Eierne forventer at selskapet utvikler gode planer og tiltak som bidrar til å beholde og rekruttere engasjerte ansatte med nødvendig kompetanse til å møte framtidens utfordringer og muligheter. Utviklingen av attraktive lokalsamfunn er en viktig forutsetning for dette.

Det er en overordnet målsetning for eierne at utbyttenivået fra selskapet over tid skal ligge på samme nivå som for øvrige sammenlignbare selskaper.

4. Formål, virkeområde og styringsgrunnlag

Eiermeldingen fastsetter en felles ramme for hvordan eierne skal utøve eierskapet i NTE.

Rammen skal angi en tydelig strategisk retning for eierskapet og legge til rette for god samhandling mellom eierne, styret og administrasjonen i selskapet. Den skal samtidig bidra til å balansere hensynet til langsiktig verdiskaping i selskapet, NTEs samfunnsrolle og behovet for finansiell robusthet.

Eiermeldingen bygger på gjeldende lovverk og avtaleverk, erfaringer fra foregående eierperiode og oppdaterte analyser av markedet og konsernets finansielle rammer. Samlet gir dette et styringsgrunnlag som skal være relevant for eierutøvelsen, den strategiske dialogen mellom eiere, styret og selskapets administrasjon og for oppfølgingen av selskapets utvikling.

5. NTEs rolle og forretningsområder

NTE skal videreutvikles som et regionalt forankret og forretningsorientert konsern med en tydelig samfunnsrolle.

NTE driver i dag virksomhet innen følgende forretningsområder:

Forretningsområdet Energi består av det heleide datterselskapet NTE Energi AS. NTE Energi eier deler av flere virksomheter innen kraftproduksjon sammen med andre aktører. Dette omfatter blant annet eierskap i Salten Kraftsamband, Åbjøra Kraft og Linnvasselv. Gjennom datterselskapet NTE Vindkraft AS eier NTE vindparkene i Tromsø Vind AS og Raudfjell Vind AS. Den årlige normalproduksjonen innenfor forretningsområdet Energi er om lag 4,8 TWh. NTE Energi AS har utviklet egen forvaltning av kraftressursene, noe som har gitt betydelige positive

bidrag til konsernets faktisk oppnådde kraftpris. Forretningsområde Energi arbeider kontinuerlig med planer og prosjekter for utvikling av ny energiproduksjon i og utenfor Trøndelag. Økende ubalanse mellom kraftproduksjon og -forbruk i Norge skaper behov for ny produksjon. Dette gir forretningsområdet grunnlag for videre vekst. Det er imidlertid krevende å få tillatelse til å bygge ny kraftproduksjon i norsk natur.

Forretningsområdet Telekom omfatter heleierskap til NTE Telekom AS og Verdal kabel-TV AS. Telekomvirksomheten leverte i 2025 fiberbasert bredbånd til 87 000 kunder i Trøndelag. Virksomheten utvikler nye tjenester basert på eksisterende infrastruktur og teknologi for å møte konkurransen i bedriftsmarkedet. Digitaliseringen av samfunnet gir gode vekst- og utviklingsmuligheter for NTE Telekom. Forretningsområdet er eksponert for en betydelig konkurranse.

Forretningsområdet Nett omfatter NTEs eierandel på 40 % i det midtnorske nettkonsernet Tensio. Som eier av samfunnskritisk infrastruktur med ansvar for forsyningssikkerhet og beredskap har nettvirksomheten en sentral samfunnsrolle i Trøndelag. Forsyningsområdet har om lag 500 000 innbyggere og dekker et areal tilsvarende Danmark. Tensio opplever, i likhet med andre nettselskaper i Norge, sterk vekst i etterspørselen etter energi og effekt.

Forretningsområdet Marked ivaretar konsernets salg av strøm til sluttkunder. Sluttkundemarkedet er preget av sterk konkurranse. I 2025 leverte NTE Marked strøm til 107 000 sluttkunder i privat- og bedriftsmarkedet. I 2025 startet NTE Marked utrullingen av solcelleanlegg på næringsbygg, primært på Sør- og Østlandet. I løpet av 2026 vil 60 MW egen solkraftproduksjon inngå i NTE Markeds salgsvolum til sluttkunder.

Forretningsområdene energi, telekom og marked representerer heleide datterselskaper hvor daglig leder inngår fast i NTE-konsernets toppledelse. Forretningsområdet nett (40 % av Tensio AS) styres formelt gjennom eget styre hvor NTE har to eiervalgte representanter. Disse forretningsområdene utgjør til sammen et bredt regionalt energi- og telekomkonsern med betydning for både forsyningssikkerhet, næringsutvikling og digitalisering i samfunnet.

Eierne legger til grunn at videre vekst og utvikling kan kreve aktivitet utenfor regionen dersom dette styrker konsernets kjerneoppdrag, konkurransekraft, finansielle bærekraft og utbytteevne. Samtidig skal konsernet videreutvikle forretningsområder og teknologi som tydelig understøtter NTEs rolle som regionalt forankret energi- og infrastrukturselskap.

6. Samfunnsoppdraget

NTE skal, gjennom sine eierskap og samfunnsoppdrag, ta en aktiv rolle i produksjon og distribusjon av fornybar energi og utvikling av digital infrastruktur som basis for grunnleggende og viktige samfunnsfunksjoner.

Eierne forventer at NTE ivaretar forsyningssikkerhet og beredskap på en måte som reflekterer selskapets betydning for regionen. Konsernet skal utvikle og ta i bruk løsninger som styrker forsyningssikkerhet, bidrar til klimakutt, øker verdien for kundene og sikrer voksende lønnsomhet for selskapet. Det forventes videre at NTE samarbeider aktivt med næringsliv og offentlige aktører om tiltak som bidrar til å styrke regionens samlede utviklingskraft.

Eierne forventer videre at NTE styrker egen beredskap, robusthet og cybersikkerhet. Konsernet skal også være en inkluderende og attraktiv arbeidsplass som bidrar til å tiltrekke og beholde relevant kompetanse.

7. Rammevilkår, utviklingstrekk og strategier

Eierne legger til grunn at NTE skal ha omstillingsevne og gjennomføringskraft i møte med endrede markeder, nye teknologier, endringer i regulatoriske rammevilkår og skjerpede krav til beredskap og sikkerhet.

7.1 Sentrale utviklingstrekk

Endringer i global sikkerhets- og handelspolitikk påvirker Norge som et lite land med åpen økonomi. Disse endringene vil øke kravene til beredskap og sikkerhet i samfunnet, samt kravene til utvikling av regional konkurransekraft.

Ifølge NVEs prognoser, beveger Norge seg raskt fra en situasjon med betydelig kraftoverskudd til en situasjon med kraftunderskudd. Det vil være store forskjeller mellom landsdelene. I Trøndelag og på Østlandet er det allerede underskudd på fornybar energi. Manglende kapasitet i overføringsnettet mellom regionene er en hovedårsak til dette. Utfasingen av fossile energikilder innen transport og industri samt digitaliseringen av samfunnet, med økt behov for lagring og prosessering av store datamengder, er sentrale etterspørselsdrivere. Uforutsigbare rammebetingelser for bygging av ny og rehabilitering av eksisterende kraftproduksjon, reaktiv regulering av nettmonopolet og sterke verneinteresser med krav til lange utredningsprosesser, bidrar til at kapasiteten i produksjon og distribusjon av fornybar energi ikke holder tritt med behovet. Dette skaper ubalanse i energisystemet og fører til flaskehalser i nettet, volatile kraftpriser, etableringshindringer for både produsenter og forbrukere og økt sårbarhet i energiforsyningen.

Behovet for kapasitet i den digitale infrastrukturen øker raskt. Digitaliseringen av samfunnet, etableringen av regionale datasentre og økt bruk av kunstig intelligens i nærings- og samfunnsliv er viktige drivere for denne veksten. Samtidig øker konkurransen både innen infrastruktur og tjenester i telekommarkedet. En konkurranse drevet av store nasjonale og internasjonale aktører som søker økt volum i sine infrastrukturløsninger.

NTE må forholde seg til usikkerhet i kraftmarkedet, sterkere konkurranse, endringer i rammevilkår og nye aktører i verdikjedene. Parallelt med økt usikkerhet vokser behovet for ny kraftproduksjon, mer strømnett, fleksible energiløsninger, innfasing av nye teknologier, mer digital infrastruktur og nye digitale løsninger fram som viktige og samfunnskritiske behov som kan omsettes til forretningsmuligheter for et konsern som NTE.

NTE skal utvikle virksomheten i et landskap preget av både usikkerhet og betydelige forretningsmuligheter. Konsernets kjerneverdier «Åpen, Nær og Pålitelig» skal ligge til grunn når selskapet gjør strategiske valg og prioriterer videre utvikling.

NTE skal være en attraktiv arbeidsplass. Økt kamp om kompetansen er et viktig utviklingstrekk i samfunnet. Dette vil også komme til å berøre NTE som kompetansebedrift. Det er viktig at

selskapet gjennom sitt framtidsløfte, etablerte karriereveier og individuelle utviklingsplaner skaper interesse i markedet og engasjement hos sine medarbeidere.

I de siste årene er det gjennomført betydelige strukturelle endringer i verdikjedene for energiproduksjon, strømnett og telekom. Oppkjøp og fusjoner av selskaper har ført til større og mer konkurransedyktige aktører i verdikjedene. Det er all grunn til å anta at dette utviklingstrekket vil fortsette inn i denne eiermeldingsperioden. Eierne er forberedt på at strukturelle opsjoner kan komme opp til diskusjon i eiermeldingsperioden for selskaper i NTE-konsernets portefølje.

7.2 Strategiske hovedføringer

NTE skal utvikle nødvendig omstillingsevne for å møte endringer i geopolitiske forhold, marked, teknologi og reguleringer. Teknologivalg skal vurderes ut fra langsiktig verdiskaping, risiko, forsyningssikkerhet og klimaeffekt, slik at konsernet prioriterer løsninger som både er forretningsmessig robuste og samfunnsmessig relevante.

NTE som eier, utbygger, driftsoperatør og forvalter av samfunnskritisk infrastruktur, skal ha fokus på sikkerhet og beredskap både innenfor verdikjeden for energi og telekom. Videre må konsernet sikre kostnadseffektive produkter og tjenester i disse verdikjedene for å bidra aktivt inn i utviklingen av den regionale konkurransekraften.

Eierne forventer at NTE aktivt og løpende søker og utvikler nye potensialer for lønnsom kraftproduksjon som kan bidra til å møte behovet for fornybar energi i årene som kommer.

Eierne vil videre at NTE skal ta en posisjon der konsernet blir foretrukket fordi selskapet bidrar til grønn omstilling, regional utvikling og en robust og framtidsrettet energi- og telekominfrastruktur. Dette fordrer at NTE sørger for høy sikkerhet og beredskap for samfunnskritiske tjenester, øker sitt økonomiske bidrag til samfunnet og er en pådriver for en bærekraftig framtid.

For å sikre og videreutvikle denne posisjonen må NTE øke verdiskapingen i konsernets eksisterende virksomheter og skape konkurransekraft og vekst sammen med andre profesjonelle aktører i bransjen.

Eierne forventer at NTE utvikler planer og gjennomfører tiltak som sikrer at konsernet til enhver tid har den teknologien, kapasiteten, kompetansen og det engasjementet i organisasjonen som er nødvendig for å videreutvikle kostnadseffektive og kvalitativt gode arbeidsprosesser, en god beredskap og et godt arbeidsmiljø. Dette er sentrale faktorer for å styrke konsernets tillit og omdømme.

7.3 Rammer for videre vekst

Videre vekst skal vurderes ut fra om den understøtter NTEs kjernevirksomhet, konkurransekraft og langsiktig verdiskaping.

Eierkommunene ønsker å videreføre og videreutvikle NTE som et regionalt forankret fornybar- og telekomkonsern med en tydelig samfunnsbyggende rolle. Vekst utenfor regionen kan vurderes når dette understøtter kjernevirksomheten, styrker konkurransekraften og bidrar til langsiktig verdiskaping for selskapet og eierne.

NTE skal ha en teknologinøytral tilnærming, der valg av løsninger baseres på dokumentert effekt, lønnsomhet, risikoprofil og samfunnsnytte. Konsernet skal utvikle løsninger innen ny energiproduksjon, fleksibilitet, energilagring og digital infrastruktur når dette styrker NTEs kjernevirksomhet og langsiktige posisjon.

Partnerskap og strukturelle grep skal vurderes når slike tiltak kan styrke NTEs strategiske posisjon, omdømme, gjennomføringsevne eller finansielle bærekraft. Vesentlige tiltak skal forankres gjennom dialog mellom styret og eierne, slik at beslutningene bygger på felles forståelse av risiko, muligheter og konsekvenser for eierskapet.

8. Eierstyring, beslutningsarenaer og rapportering

Eierstyringen skal være tydelig, profesjonell og forutsigbar, og legge til rette for god samhandling mellom eierne, styret og administrasjonen. Dette sikres gjennom en tydelig rolle- og ansvarsdeling, et kompetent og dyktig styre, klare prinsipper for eierskapsutøvelsen og innrammingen gitt av «Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse» (NUES).

8.1 Tydelig rolle- og ansvarsdeling

Eierkommunene ivaretar flere roller overfor NTE. I tillegg til å være eiere er kommunene kunder, myndighetsutøvere og vertskommuner for ulike deler av NTEs virksomhet. Eierkommunene vil opptre ryddig og skille tydelig mellom disse rollene for å skape trygghet og troverdighet i eierrollen. Eierrollen er regulert av aksjeloven, aksjonæravtalen, selskapets vedtekter og denne eiermeldingen. De øvrige rollene reguleres av myndighetskrav eller markedsbaserte kommersielle vilkår. Der det eksisterer myndighetsreguleringer, skal disse legges til grunn i samhandlingen mellom NTE og kommunen.

8.2 Selskapet skal ha et kompetent og dyktig styre

Aksjeloven slår fast at ansvaret for forvaltningen av selskapet tilligger styret. Dette medfører at styret er et strategigivende, kontrollerende, rådgivende og besluttende organ i selskapet.

NTE er et stort selskap som skal ivareta et viktig samfunnsansvar og forvalte en betydelig kapitalbase på vegne av konsernets eiere og til det beste for selskapets kunder, ansatte og aksjonærer. Eierne har et stort ansvar for å sikre at selskapet til enhver tid har et styre med nødvendig kapasitet og kompetanse til å gjøre gode strategiske valg for selskapet. Styret skal også aktivt følge opp selskapets daglige ledelse opp mot de kravene og forventningene som følger av styrets beslutninger.

8.3 Klare prinsipper for eierstyring

Følgende prinsipper legges til grunn for eierstyringen i NTE:

- Aksjelovens beslutningsregler er grunnlaget for eierstyringen. Dette innebærer at beslutninger som involverer eierne (aksjonærene) fattes av generalforsamlingen i henhold til eierandel.
- Det skal være et klart skille mellom utøvelsen av eierskapet og styrets ansvar. Det innebærer at styret settes sammen på basis av profesjonelle kriterier som kan bidra til kompetente og gode forretningsbaserte valg for selskapet. Styret skal ha tilstrekkelig handlingsrom til å kunne opptre på en hensiktsmessig og verdiskapende måte. Det er eiernes ansvar at styret fungerer hensiktsmessig for selskapet og eierne.

- Eierne skal gjennom eiermeldingen ta initiativet til en langsiktig og koordinert eierstyring, der målet er videre vekst og utvikling for selskapet.
- Eiermeldingen revideres bare i tilknytning til vesentlige endringer i langsiktige rammebetingelser eller føringer. På grunn av høy endringstakt kan ikke eiermeldingen være for detaljert og gi for sterke begrensninger til styret i arbeidet med å utvikle NTE videre.

Om det skulle oppstå situasjoner som ikke er direkte regulert i avtaleverket som regulerer eierkommunenes eierskap til selskapet, forplikter eierne seg til å være forsiktige og opptre varsomt, slik at intensjonene og formålet med eierskapet sikres.

8.4 Selskapet skal følge anbefalingene gitt av NUES

Prinsippene for eierstyring regulerer relasjonene mellom eier, styre og ledelse i selskapet. NUES gir ut den norske anbefalingen om eierstyring og selskapsledelse. Disse prinsippene skal legges til grunn for eierstyringen i NTE. God eierstyring og selskapsledelse styrker tilliten til selskapet og bidrar til verdiskaping over tid. Prinsippene gitt av NUES bidrar til å styrke NTEs posisjon i kapitalmarkedet.

8.5 Organene for den praktiske utøvelsen av eierstyringen i NTE

I tillegg til aksjeloven danner vedtekter, instrukser og retningslinjer grunnlaget for den praktiske utøvelsen av eierskapet i selskapet.

- **Generalforsamlingen**
  Generalforsamlingen er selskapets øverste beslutningsorgan. Arbeidet i generalforsamlingen reguleres av aksjeloven og vedtektene i selskapet. Generalforsamlingen avholdes årlig innen utgangen av juni. I en ordinær generalforsamling skal årsregnskapet og årsberetningen godkjennes og disponeringen av årsresultatet behandles. Generalforsamlingen skal etter forslag fra selskapets styre beslutte i saker som gjelder: 1) Investeringer av betydelig omfang i forhold til selskapets ressurser og 2) Rasjonalisering eller omlegging av driften som vil medføre større endring eller omdisponering av arbeidsstyrken.

- **Styret**
  Styrets arbeid reguleres av aksjeloven, selskapets vedtekter og egen styreinstruks. Styret skal sørge for at NTE-konsernet etablerer og gjennomfører en langsiktig strategi basert på føringer fra eierne. Styret skal videre sikre at virksomheten er forsvarlig organisert, slik at de strategiske målene for konsernet kan nås. Styret skal sørge for toppledelse av selskapet, føre tilsyn med virksomheten og foreslå utbytte til eierne. Styret plikter å holde eierne informert om selskapets virksomhet og drift.

- **Valgkomiteen**
  Valgkomiteen skal bestå av tre medlemmer valgt av generalforsamlingen. Valgkomiteen avgir innstilling til generalforsamlingen om valg av aksjonærvalgte styremedlemmer i selskapet samt gir innstilling om fastsettelse av godtgjøring til medlemmer i styret og valgkomiteen. Medlemmene i arbeidsutvalget utgjør aksjonærenes kandidater til valgkomiteen. Lederen av arbeidsutvalget er kandidat til ledervervet i valgkomiteen.

- **Eiermøtet**
  Eiermøtet er ikke en beslutningsarena, men et forum der alle eierne møtes for å utveksle

informasjon og synspunkter med hverandre og med selskapet og for å koordinere eierskapet. Hver eier kan møte med tre representanter: ordfører, kommunedirektør/rådmann og en politisk valgt representant. Det gjennomføres som hovedregel to eiermøter pr år. Eiermøtet reguleres i egen instruks. Endringer i instruksen besluttes av eiermøtet selv, med grunnlag i flertall blant avgitte stemmer. Eierne forventer at styret er godt representert i eiermøtet. Eiermøtet velger arbeidsutvalget samt arbeidsutvalgets leder og nestleder. Eiermøtet skal videre velge en valgkomite med tre medlemmer som forbereder valg av arbeidsutvalg, leder og nestleder for eiermøtet.

- **Arbeidsutvalget**
  Arbeidsutvalget skal fungere som sekretariat for eiermøtet og består av seks medlemmer valgt av eiermøtet. Arbeidsutvalget har ansvar for å utarbeide forslag til eiermelding for NTE, forberede eiermøter, fastsette agenda, kalle inn til og gjennomføre møtene. Lederen av arbeidsutvalget skal fungere som aksjonærenes kontaktperson mot selskapet. Lederen uttaler seg på vegne av aksjonærene i spørsmål som angår aksjonærene i fellesskap.

- **Styredialogmøtet**
  Styredialogmøtet er opprettet for å sikre god informasjonsflyt mellom eierne, styret og selskapets administrasjon, og for å bidra til et godt koordinert eierskap. Faste deltakere er arbeidsutvalgets medlemmer, styret og konsernsjefen i NTE. Møtet gjennomføres to ganger hvert år, etter avslutningen av 1. og 3. kvartal. I møtet orienteres arbeidsutvalget om selskapets status og planer for kommende halvår. Møtet skal også være en arena for saker av strategisk betydning som kan gi grunnlag for ytterligere eierinvolvering. Administrasjonen organiserer møtet. Arbeidsutvalget har ansvar for å bringe informasjon fra møtet videre til de øvrige aksjonærene og, om nødvendig, sikre avklaringer hos eierne i saker der dette er påkrevd.

Innenfor denne rammen utøves den praktiske eierstyringen av NTE. Som aksjeeiere har eierkommunene betydelig innflytelse i spørsmål som gjelder selskapets langsiktige strategiske utvikling. Denne innflytelsen utøves særlig gjennom eiermeldingen, generalforsamlingen og valg av aksjonærvalgte styremedlemmer.

Eiermeldingen beskriver hva eierkommunene ønsker å oppnå med eierskapet, og gir føringer for konsernets strategiske valg og videre utvikling. Dokumentet er eierkommunenes felles styringssignal til styret og selskapet for kommende periode.

Gjennom valg av styremedlemmer kan eierne i generalforsamlingen beslutte den styresammensetningen som best kan lede selskapet i den retningen og mot de målene eierne har fastsatt i eiermeldingen.

8.6 Rapportering, eierdialog og oppfølging

Eierne mottar systematisk rapportering om finansielle resultater, investeringsplaner, risiko, cybersikkerhet og regional verdiskaping. Rapporteringen skjer i styredialogmøtet (etter 1. og 3. kvartal) samt i eiermøtene og skal gi grunnlag for en relevant eierdialog og strategisk oppfølging, samtidig som den skjer innenfor rammene av god eierstyring og klare ansvarsforhold mellom eier, styre og administrasjon.

9. Verdiskaping, utbytte og mål

Eierne legger til rette for en styringsmodell som balanserer langsiktig verdiskaping, forutsigbart utbytte, investeringskapasitet og finansiell robusthet.

9.1 Finansielle hovedmål

De finansielle hovedmålene er å sikre langsiktig verdiskaping, opprettholde en robust finansiell stilling og gi eierne en forutsigbar utbytteprofil. Målene må ses i sammenheng, slik at avkastning til eierne ikke svekker NTEs evne til å investere, håndtere risiko og utvikle virksomheten videre.

9.2 Prinsipper for utbytte og kapitaldisponering

Utbytte skal vurderes med utgangspunkt i eiernes behov for direkteavkastning samt behovet for investeringer, risikobæring og finansiell handlefrihet i selskapet. Kapitaldisponeringen skal derfor understøtte både eiernes langsiktige økonomiske interesser og behovet for å opprettholde nødvendig kapasitet til vekst, beredskap og omstilling i selskapet. Eierne har en klar forventning om at utbytte fra NTE over tid skal være på et nivå som speiler gjennomsnittet i bransjen.

9.3 Modell for ordinært utbytte

Utbyttemodellen skal sikre eierne en rimelig årlig direkteavkastning og samtidig beholde tilstrekkelig kapasitet til investeringer, beredskap og videre utvikling i selskapet. I perioden fra regnskapsåret 2018 til og med regnskapsåret 2027 er utbyttemodellen i NTE regulert av bestemmelser i aksjeoverføringsavtalen. Fra regnskapsåret 2028 gjelder ny utbyttemodell for NTE som grunnlag for utbetaling av utbytte til eierne i 2029.

Utbyttenivå:
Ordinært utbytte skal som hovedregel ta utgangspunkt i 50 % av justert årsresultat etter skatt basert på standard norsk regnskapsskikk (NGAAP). Styrets forslag til utbytte skal bygge på en helhetlig vurdering av konsernets situasjon. Investeringsbehov, kredittrating og finansiell robusthet skal vektlegges særskilt i den årlige vurderingen av utbyttenivået. En analyse utført av eksterne rådgivere viser at et gjennomsnittlig utbytte på 50 % av justert årsresultat etter skatt, gir en god balanse mellom behovet for videre vekst og utvikling i selskapet og eiernes behov for direkteavkastning.

I det justerte årsresultatet inngår kontantbidrag fra selskaper der NTE har en eierandel på 1–50 prosent.

Forutsigbarhet:
For NTE kan det være betydelige svingninger i årsresultatet etter skatt fra ett år til et annet. Den sterke korrelasjonen mellom kraftpris og selskapsresultat er hovedårsaken til dette.

For å dempe disse svingningene skal utbyttet beregnes ut fra 50 % av gjennomsnittlig justert årsresultat etter skatt for de tre siste fulle regnskapsårene. På denne måten dempes svingninger i utbytte for eierne, og utbyttenivået vil over tid konvergere mot 50 %, i samsvar med gjennomsnittet for sammenlignbare selskaper og eiernes forventning.

9.4 Anvendelse av utbyttet i kommunene

Eiernes bruk av utbytte er regulert i aksjeoverføringsavtalen og har ingen tidsbegrensning. Reguleringen skal hindre at utbytte fra NTE benyttes til å dekke løpende driftskostnader i kommunene, og dermed gjøre eierne avhengige av utbyttet.

Gjeldende avtaleverk i aksjeoverdragelsesavtalen er presist på tre områder:

- Utbyttet skal inngå i den kommunale virksomheten.
- Utbyttet skal anvendes til utviklingstiltak.
- Utbyttet skal forvaltes i en fondsstruktur.

Utbytte fra NTE skal brukes til langsiktig utvikling, bærekraft og verdiskaping i kommunen eller regionen. Midlene skal forvaltes atskilt fra kommunens øvrige midler i en fondsstruktur med definert formål. Innenfor denne rammen kan midlene benyttes til blant annet nærings- og samfunnsutvikling, kultur- og lokalsamfunnstiltak, tjenesteutvikling eksternt og i egen kommune, omstilling, kompetansebygging og strategiske investeringer.

Utbyttet skal ikke finansiere varige driftsoppgaver og lovpålagt tjenesteyting, eller gjøre kommunen avhengig av framtidige utbytter. Men dette er ikke til hinder for at utbytte fra NTE kan finansiere utviklingstiltak som tidligere er finansiert med inntekter i driftsregnskapet.

Følgende styringsprinsipper legges til grunn for bruken av utbyttet fra NTE og utgjør de retningsgivende premisser ved behandling av søknader om finansiering av utviklingstiltak:

1. Formål før tiltak	Fondets formål og den forventede utviklingseffekten skal være styrende for hver disponering. I tillegg til fellesbestemmelsene kan kommunen regulere dette ytterligere i eget reglement for bruken av utbytte fra NTE.
2. Lokal tilpasning	Kommunen prioriterer tiltak og velger fondsorganisering ut fra lokale behov innenfor den felles rammen.
3. Atskilt forvaltning	Utbytte og bruk skal være identifiserbar gjennom fond, styringsdokumenter og regnskap. Utbytte skal avsettes til bundne fond, og bruken skal dokumenteres med politisk vedtak om bevilgning fra fondet i henhold til punkt 4 og 5 samt kommunens eget reglement for bruken av utbytte fra NTE.
4. Politisk forankring	Vesentlige disponeringer bygger på administrativ saksutredning og politisk vedtak.
5. Dokumentasjon	Vedtaket beskriver formål, beløp, tiltak, tidshorisont, forventet effekt og eventuell framtidig driftsvirkning.
6. Regelverkskontroll	Relevant finans-, statsstøtte-, EØS-, anskaffelses- og annet regelverk vurderes i den enkelte sak.
7. Årlig oversikt	Kommunen rapporterer inngående midler, disponeringer, gjenstående fond og hvilke utviklingsformål som er ivaretatt årlig i egen rapport til politisk nivå i kommunen.

Modellen åpner for både langsiktig sparing og løpende finansiering av utviklingstiltak. Kommunene står fritt til å vedta eventuelle lokale fordelingsnøkler mellom andel til sparing og andel til direkte utviklingstiltak. Vedtaket bør begrunnes i kommunens økonomi, utviklingsbehov og fondets formål.

9.5 Eierkommunenes forventninger til selskapet

- **Det økonomiske ansvaret**
    - NTE skal ha en solid finansiell stilling som understøtter en kredittrating på minimum nivå "investment grade".
    - NTEs samlede virksomhet skal over tid gi en økonomisk avkastning som minst tilsvarer avkastningskravet som legges til grunn i den eksterne verdivurdering av selskapet. Den eksterne verdivurderingen gjennomføres hvert andre år.
    - NTE skal over tid gi eierkommunene et utbytte som tilsvarer gjennomsnittet for sammenlignbare selskaper, samtidig som selskapets investeringskapasitet og finansielle robusthet ivaretas.

Det økonomiske ansvaret, slik det beskrives over, setter rammene for samfunnsoppdraget, samfunnsansvaret, utviklingsansvaret og omdømmeansvaret som beskrevet under:

- **Samfunnsoppdraget**
    - NTE skal gjennom sin kjernevirksomhet være en drivkraft for næringsutvikling og overgangen til fornybarsamfunnet i regionen.
    - NTE skal inneha et høyt beredskaps- og sikkerhetsnivå i sin forvaltning av samfunnskritisk infrastruktur.
    - NTE skal sikre stabile og trygge leveranser av energi og digitale tjenester ved å opprettholde og videreutvikle kritisk infrastruktur for innbyggere og næringsliv.
    - NTE skal utvikle, bygge og forvalte fornybare energiløsninger i tråd med nasjonale og regionale klimaambisjoner, med vekt på lokal dialog, sameksistens og langsiktig verdiskaping.

- **Samfunnsansvaret**
    - NTE skal ha som ambisjon å være blant de mest bærekraftige selskapene i bransjen.
    - NTE skal innlemme miljømessige, sosiale og forretningsetiske hensyn i beslutninger og arbeidsprosesser gjennom hele verdikjeden.
    - NTE skal praktisere åpenhet om virksomheten, klimaregnskapet, lønns- og arbeidsvilkår og etiske retningslinjer.

- **Utviklingsansvaret**
    - NTE skal ta en aktiv rolle i kommende strukturerings- og utviklingsprosesser i tett dialog med eierne.
    - NTE skal løpende utvikle lønnsomme energiprosjekter og digitale tjenester med utgangspunkt i konsernets teknologi- og kompetanseplattform.
    - NTE skal bidra til å styrke regionens konkurransekraft gjennom ny energiproduksjon, effektiv infrastruktur og nye digitale tjenester.

- **Omdømmeansvaret**
    - NTE skal ha et godt omdømme og høy tillit i samfunnet som grunnlag for rollen som regional samfunnsaktør.

- NTE skal, på et forretningsmessig grunnlag, bidra til utviklingen av attraktive lokalsamfunn gjennom et målrettet og langsiktig samarbeid med kultur og idrett i regionen.
- NTE skal styrke sin rolle som regionalt kompetansemiljø innen fornybar energi, digital infrastruktur og samfunnskritisk beredskap ved å videreutvikle et godt, inkluderende og mangfoldig arbeidsmiljø.

10. Oppfølging, revisjon og rapportering

Eiermeldingen skal være et levende styringsdokument for eiernes oppfølging av NTE. Dokumentet skal revideres dersom det skjer vesentlige endringer i rammevilkår, strategi eller eierforventninger.

Eierne skal motta en årlig statusrapport som viser hvordan eiermeldingen følges opp i praksis.

For å sikre at avkastningen og verdiutviklingen i selskapet følger eiernes forventninger, gjennomføres det en ekstern verdivurdering av selskapet hvert annet år.

11. Avslutning

Eiermeldingen skal gi eierkommunene et felles grunnlag for samordnet og langsiktig oppfølging av NTE.

Det samlede styringssignalet er at NTE skal videreutvikles som et regionalt forankret, finansielt solid og samfunnsbyggende fornybarkonsern.

Oppfølgingen skal bygge på tydelig rolleforståelse, forutsigbar eierdialog og systematisk rapportering.

Vedlegg 1: Forslag til vurderingsskjema for disponering av utbyttemidler fra NTE

Kontrollpunkt	Vurdering
1. Kommunal eller regional tilknytning	Er tiltaket del av kommunens eller regionens virksomhet og prioriteringer?
2. Utviklingsformål	Hvilket langsiktig utviklingsmål skal tiltaket bidra til?
3. Avgrensning	Er tiltaket avgrenset fra ordinær, varig drift?
4. Fondsforankring	Er disponeringen innenfor fondets formål og styringsdokument?
5. Forventet effekt	Hvilken effekt forventes, og hvordan kan den følges opp?
6. Økonomiske følger	Hvilke framtidige driftskostnader, besparelser eller forpliktelser følger av tiltaket?
7. Regelverk	Er finansregelverk, statsstøtte, anskaffelser og andre relevante krav vurdert?
8. Beslutning og rapportering	Er tiltaket tilstrekkelig utredet, politisk vedtatt og innarbeidet i rapporteringen?

PRAKTISK BRUK

Skjemaet er et forslag og bør tilpasses kommunens egne saksbehandlings- og kontrollrutiner.

Vedlegg 2: Aksjonærenes eierandeler

Oversikt over kommunenes prosentandel av eierskapet og antall aksjer i NTE.

Kommune	Andel av eierskapet	Antall aksjer
Flatanger	1,040 %	1 040
Frosta	1,861 %	1 861
Grong	3,960 %	3 960
Høylandet	1,131 %	1 131
Inderøy	4,551 %	4 551
Indre Fosen	2,441 %	2 441
Leka	1,000 %	1 000
Levanger	11,341 %	11 341
Lierne	2,100 %	2 100
Meråker	4,640 %	4 640
Namsos	10,111 %	10 111
Namsskogan	4,430 %	4 430
Nærøysund	6,410 %	6 410
Overhalla	2,611 %	2 611
Raarvihke/Røyrvik	2,420 %	2 420
Snåase/Snåsa	2,131 %	2 131
Steinkjer	15,762 %	15 762
Stjørdal	13,260 %	13 260
Verdal	8,800 %	8 800
Sum	**100 %**	**100 000**

Nøkkelopplysninger

SUM ANTALL AKSJER	AKSJEKAPITAL	PÅLYDENDE PR. AKSJE
100 000	**kr 750 000 000,00**	**kr 7 500,00**